

22/VIII/1976

En massa

En els temps precedents a la nostra normalització lingüística era corrent l'ús de la forma «massiu», usada com a adjectiu —un cos «massiu»— i com a nom, especialment en sentit orogràfic —el «massiu» del Montseny. S'intentava, sembla, defugir un suposat castellanisme —massis, que és la forma correcta—, fins que l'aparició dels diccionaris de Fabra va anar eliminant aquesta forma inventada, «massiu», i actualment sols de tant en tant la trobem en els originals d'algun rerassagat.

Contràriament als escriptors d'abans que tenien la preocupació d'evitar el que creien un castellanisme, com si massis fos un calc de «macizo», actualment es fa servir l'adjectiu «massiu» com una adaptació de la forma del castellà «masivo» (en què hi constitueix també una innovació), i, a més d'un ús indegut, tal com sol passar amb totes les novetats, se'n fa un abús immoderat. Tanmateix, no sembla que es pugui pas justificar la bondat d'aquesta forma. Es cert que són nombroses els adjectius derivats acabats en *-iu*, però es tracta de mots cultes o savis (manlevats directament al llatí escrit) o bé de derivats verbals. Caldria decidir-se, doncs, a desempallegar-se d'aquest mot, «massiu», que res no aconsella d'admetre. Tal com s'esdevé en la majoria de casos en què es tracta d'una forma de llenguatge que s'usa immoderadament, per pur mimetisme, no es pot pretendre d'indicar-ne una de correcta absolutament equivalent, vàlida per a qualsevol context. En lloc de deportació «massiva», per exemple, diem deportació en massa. Altres mots i expressions, relacionats amb les idees de nombre, quantitat i totalitat, com ara en bloc, a gran escala, nombros, total, absolut, etc., creiem que podem resoldre tots els casos que es puguin presentar.